

NOAPTEA LITERATURII

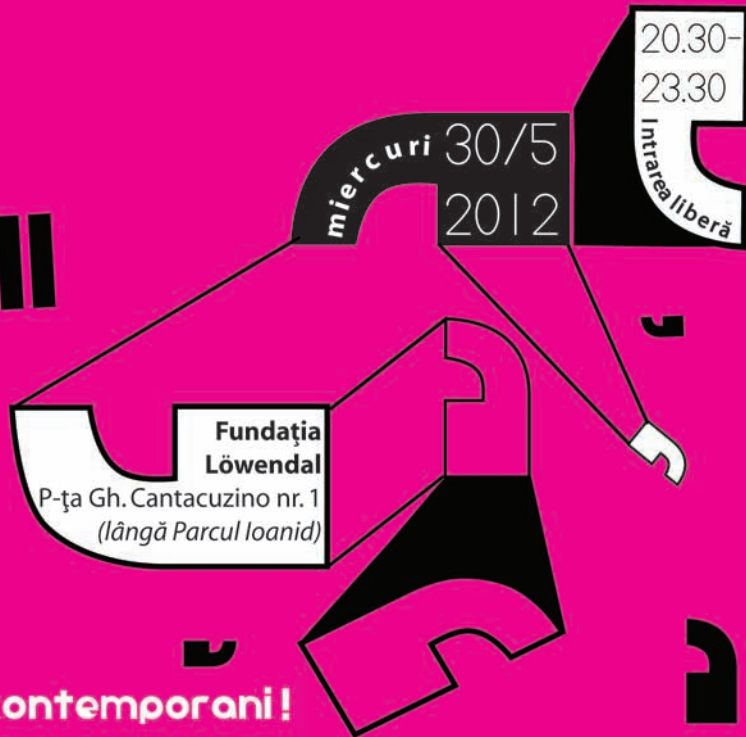
EUROPENE LA
BUCUREȘTI

un eveniment

EUNIC
EUROPEAN UNION
NATIONAL CENTRES

Lecturi din peste 50 de autori contemporani!

Organizatori:

Institutul Balassi
Centrul Cultural al Ungariei
București

CENTRUL CEH
ČESKÉ CENTRUM

Bükreş Yunus Emre
Türk Kültür Merkezi

FUNDATIA LÖWENDAL

Parteneri media:

Bookfest

DILEMA

OBSERVATOR
CULTURAL

ArtClue

TATAIA

metropotam.ro™

AGENȚIA DE
ARTE

rfi
romania

LiterNet.ro

City COMPASS

Feel at Home!

ROMÂNIA
POZITIVĂ.ro

SAPTE SERI

MODERNISM

DECAT O
REVISTA

NEAPĂRAT.ro

FILME-CĂRȚI.ro
Recenzii despre filme și cărți

e-icr.ro

librărie on-line

ROMANIA BUSINESS

INSIDER

INSTITUTE,
THE Magazine

ACCENTE

Pe 30 mai, citim până la miezul nopții! Zece institute culturale au făcut o selecție de literatură tradusă din nouă limbi și publicată în română și au invitat autori, actori, personalități media, care timp de trei ore ne vor purta pașii în fascinantul univers al literaturii contemporane.

Fundația Löwendal (lângă Parcul Ioanid) găzduiește acest eveniment de la ora **20.30** până la ora **23.30**, chiar în seara în care se deschide Târgul de carte Bookfest, prilej cu care autori importanți invitați la Târg vor trece pragul Noptii Literaturii de la București.

Noaptea Literaturii Europene este un proiect cultural susținut de Rețeaua Europeană a Institutelor Naționale de Cultură (EUNIC), a cărei ediție din 2011 s-a desfășurat în 20 de orașe din 16 țări.

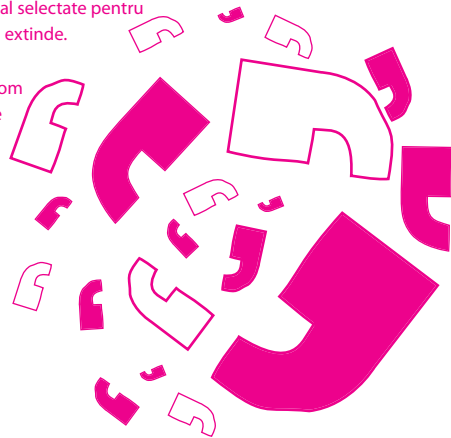
Noaptea literaturii are trei elemente-cheie: **literatură contemporană** citită de **personalități** din diferite domenii în **spații atipice** special selectate pentru o anumită noapte din an. Pe 30 mai 2012, are loc la București prima ediție a Noptii Literaturii, cu promisiunea că în anii următori ne vom extinde.

Ne-ar plăcea să vă avem alături de noi pe 30 mai, pentru că pe lângă lecturi din cele mai bune traduceri de literatură în limba română, vom avea și scurte reprezentații teatrale, vom asculta și poezie, vom oferi cărți celor care participă la concursurile noastre iar la final de tot ne vom testa cunoștințele în proverbe... de toate felurile.

Programul detaliat al lecturilor poate fi găsit la paginile 14-15 și cred că nu veți fi deloc dezamăgiți. Acest proiect are un tonus pozitiv și primăvărat, de aceea mă folosesc de prilej pentru a le mulțumi coordonatorilor de proiect și directorilor de institute culturale la București membre EUNIC pentru dedicație, entuziasm și inspirație. Orice proiect EUNIC presupune, pe lângă concepere, dezvoltare și promovare, poate mai mult decât în alte cazuri, **colaborare**. Pentru colaborări prietenoase le mulțumesc tuturor colegilor EUNIC, fără de care aceste proiecte nu ar fi posibile. Totodată, mulțumirile noastre merg către personalul Fundației Löwendal, care ne-a ajutat cu atâta încântare.

Noaptea Literaturii Europene este un proiect coordonat în România de Institutul Cultural Român. ICR a deținut președinția EUNIC la nivel global în perioada iunie 2010 – iunie 2011. Pentru intervalul octombrie 2011 – octombrie 2012, Institutul Francez are președinția clusterului EUNIC România.

Echipa ICR: Octavia Cornea, Corina Dobre, Alina Munteanu, Tudorița Șoldănescu

Ungaria

Szabó Magda, *Moise 1, 22* (1967)

Szabó Magda (1917-2007), autoare de drame, romane, povestiri, eseuri, studii și poezie este cunoscută drept pionier al literaturii feministe în Ungaria. Este deținătoarea mai multor premii literare și în același timp cel mai tradus autor maghiar contemporan. Romanul *Az ajtó (Ușa)* stă la baza filmului omonim realizat de regizorul maghiar, laureat al premiului Oscar, Szabó István, în 2011, având-o ca protagonistă pe actrița britanică Hellen Mirren.

„(...) știam că Adam era în examen și încercam să ghicesc ce i-a picat, dacă o fi știind să răspundă. Și simțeam că și el se gândește la mine. Ne umblau gândurile de-a curmezișul Budapestei. N-ai simțiți uneori cum camera e plină de gânduri, care vin de undeva și pleacă mai departe? Simțiți cum se încordează, fără ca tu să le știi conținutul?”

Szabó Magda, *Moise 1, 22* (1967)

Traducere de Kedves Emőke și Alexandra Safríuc

Performance: Katia Pascariu, actriță

Scenariu: Alexandra Safríuc

Regia: Kedves Emőke, studentă la Regie teatru, Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București.

Lectura: Adela Perju, Katia Pascariu, Răzvan-Valentin Ropotan, Simona Pop, actuali și foști studenți la actorie de la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București

Szép Ernő, *Trage cu ochiul* (1938)

Szép Ernő (1884-1953) poet, romancier, ziarist, dramaturg maghiar, este considerat precursorul literaturii maghiare a absurdului. În 1984 a fost instituit premiul care îi poartă numele și care se acordă în fiecare an pe 21 septembrie, ziua dramaturgiei maghiare. *Premiul Szép Ernő* este structurat pe trei categorii: pentru autorul celui mai bun spectacol sau piesă de teatru apărut cu un an înainte, pentru cel mai bun autor debutant, și premiul pentru întreaga activitate acordat unui dramaturg consacrat.

„...vaszícă, trage cu ochiul în ziarul meu acest domn, un necunoscut, care s-a așezat lângă mine în autobuz. N-a trecut niciun minut de când s-a instalat pe locul ăsta liber și răsuflă o dată din greu (iar s-a făcut foarte cald), apoi aruncă o otheadă, după obiceiurile străbune, să vadă dacă e sau nu vreo rochie imprimată mai acătări de cucerit prin mijlocul ăsta de transport; se pare că inspecția a rămas fără niciun rezultat, așa că stimabilul domn își caută consolarea în ziarul meu.”

Szép Ernő, *Trage cu ochiul* (1938)

Traducere de Claudia Budău, studentă la Secția Hungarologie, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Universitatea din București

Rejtő Jenő, *Fred Jegosul, căpitan* (1940)

Rejtő Jenő (născut Reich Jenő, 1905-1943) dramaturg, scenarist, scriitor de *pulp fiction*, a mai publicat sub pseudonimele P. Howard, Gibson Lavery, a murit într-un lagăr de muncă forțată în timpul celui de-al doilea Război Mondial. Scrierile sale de *pulp fiction* sunt apreciate atât de public, cât și de critici, aceștia din urmă recunoscându-i contribuția la ridicarea la rang de artă a *pulp fiction*-ului.

„- Domnule! Am venit să-mi iau cuțitul!
- Unde l-ați lăsat?
- Într-un marinar.
(...)
- Știu unde-i cuțitul!
- Unde?
- Înfipt în spatele meu.
- A, mulțumesc...”

Rejtő Jenő, *Fred Jegosul, căpitan* (1940)

Traducere de Kedves Emőke, studentă la Regie, Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București

Hamvai Kornél, *Castel Felice* (2003)

Hamvai Kornél (n. 1969) scriitor, traducător, absolvent de engleză la Universității ELTE din Budapesta, se consideră înainte de toate un autor de proză, fiind în același timp o figură importantă a dramaturgiei maghiare contemporane.

„BĂTRÂNUL (consternat) Cui naiba îi facem cu mâna?

BĂTRÂNA Rămâneți cu bine!

BĂTRÂNUL Cui îi facem cu mâna?

BĂTRÂNA Ne luăm adio.

BĂTRÂNUL Da' nici măcar nu-i cunoaștem.

BĂTRÂNA Rămâneți cu bine!

BĂTRÂNUL Te-ai țărănit cumva? Primele tale cuvinte pentru oamenii ăia sunt de adio?

BĂTRÂNA (intenționat) La revedere! Aufviderzin!

BĂTRÂNUL Alea-s rudele altcuiva. Nici măcar nu-ți fac ție cu mâna.

BĂTRÂNA N-are importanță. Fă cu mâna!”

Hamvai Kornél, *Castel Felice* (2003)

Traducere de Claudia Budău, studentă la Secția Hungarologie, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Universitatea din București

Kepes András, *Deșert de scaiete* (2011)

Kepes András (n. 1948) profesor, ziarist, realizator de programe TV, este decanul Facultății de Științe ale Comunicării din cadrul Universității de Media și Business din Budapesta. După mai multe volume publicate, în 2011 i-a apărut primul roman de ficțiune *Tövöpuszta* (*Deșert de scaiete*).

„S-a întâmplat pe vremea când lui Goldstein David i-s-a arătat Diavolul în formă unui cârnat.”

Kepes András, *Deșert de scaiete* (2011)

Traducere de Kedves Emőke, studentă la Regie, Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București

Marea Britanie

Salman Rushdie, *Seducătoarea din Florența*, Editura Polirom, 2009 | Lectură și comentarii: **Bogdan Ștefănescu, Radu Paraschivescu**

Salman Rushdie s-a născut în India, în 1947. La vârsta de treisprezece ani pleacă în Anglia, unde va studia istoria la King's College, Cambridge. Se mută în Pakistan, iar când se întoarce în Anglia, se dedică scrisului. Debutează în 1975 cu *Grimus*, romanul care îi aduce succesul fiind *Copiii din miez de noapte* (1981), distins cu Booker Prize și The Booker of Bookers. Au urmat *Rușinea* (1983), *Versetele satanice* (1988). În 2007, Salman Rushdie a primit titlul de Cavaler al Imperiului Britanic, iar în 2008 a devenit membru al American Academy of Art and Letters.

„Crezi că nu îmi spui nimic, s-a gândit călătorul, dar văd din măreția și obrăznicia ta, din corpolență și din expresia severă de pe chip că ești exemplarul tipic al unei lumi în care hedonismul coexistă cu suspiciunea, violența – căci această tăcere e o formă de atac violent – pășește alături de contemplarea frumosului, iar slăbiciunea acestui univers de îngăduință exagerată și spirit răzbunător este vanitatea. Vanitatea este farmecul căruia i-ați căzut cu toți pradă și cunoașterea acestei vanități mă va ajuta să-mi îndeplinesc scopul.”

Salman Rushdie, *Seducătoarea din Florența*, traducere Dana Crăciun, Editura Polirom, 2009

Lectura: Radu Paraschivescu – traducător, scriitor, publicist; Bogdan Ștefănescu – Prodecan, conferențiar la Facultatea de Limbi Străine a Universității București; Bogdan Șerban – DJ la Radio Guerrilla; Alice Cojocaru – British Council

Julian Barnes, *Sentimentul unui sfârșit*, Editura Nemira, 2012 | Lectură și comentarii: **Bogdan Ștefănescu, Radu Paraschivescu**

Julian Barnes s-a născut în Leicester, Anglia, în 1946. A studiat la City of London School, apoi la Magdalen College, Oxford. Opera lui Julian Barnes numără peste 15 volume de proză, povestiri scurte și eseuri, cariera sa literară fiind încununată de numeroase premii și distincții: Somerset Maugham Award pentru *Metroland* (1981), Geoffrey Faber Memorial Prize (1985), Prix Medicis pentru *Papagalul lui Flaubert* (1986), E.M. Forster Award (1986), Gutenberg Prize (1987), Grinzane Cavour Prize (1988), Prix Femina (1992).

„Eram hotărât să fiu politician, imposibil de jignit, insistent, plictisitor și prietenos – altfel spus, să mint.”

Julian Barnes, *Sentimentul unui sfârșit*, traducere Radu Paraschivescu, Editura Nemira, 2012

Stephen Fry, *Mincinosul*, Editura Humanitas, 2008 | Lectură și comentarii: **Bogdan Ștefănescu, Radu Paraschivescu**

Stephen Fry s-a născut în 1957, la Londra. Actor, scenarist, scriitor, dramaturg, jurnalist, prezentator de televiziune, regizor, Stephen Fry este cunoscut pentru rolurile sale din serialele *The Cellar Tapes* și *A Bit of Fry and Laurie*. A jucat în lungmetrajele *V for Vendetta* și *Wilde*, cel din urmă aducându-i și o nominalizare la premiile Golden Globe în 1998. A publicat romanele *The Liar*, *The Stars' Tennis Balls* și *Making History*, pentru ultimul primind și Premiul Sidewise Award for Alternate History.

„Cărți. Cărți, cărți și iar cărți. Iar apoi, tocmai când observatorul putea fi făcut să creadă că asta era tot, alte cărți.”

Stephen Fry, *Mincinosul*, traducere Radu Paraschivescu, Editura Humanitas, 2008

Hilary Mantel, *Wolf Hall*, Editura Litera, 2010 | Lectură și comentarii: **Alice Cojocaru**

Hilary Mantel s-a născut în Derbyshire, Anglia, în 1952. Scriitoare și critic literar, Mantel a primit importante distincții literare: Winifred Holtby Memorial Prize, Cheltenham Prize și Southern Arts Literature Prize pentru *Fludd* (1989), Cartea Anului „Sunday Express” pentru *A Place of Greater Safety* (1992), premiul Hawthornden pentru *An Experiment in Love* (1995). În 2003 și-a publicat autobiografia, *Giving up the Ghost: A Memoir*, în care descrie realitățile copilăriei sale. A câștigat premiile Man Booker pentru Ficțiune, Walter Scott și Premiul Orange pentru *Wolf Hall* (2009).

„Mai este o poveste despre Caterina, o altfel de poveste. Henric era plecat în Franța, la un război oarecare și o lăsase pe Caterina regentă. Au năvălit scoțienii – și au suferit o înfrângere rușinoasă, iar la Flodden, regelui lor i s-a tăiat capul. Caterina, acel înger în alb și roz, a fost cea care a propus să fie trimis capul ca prima corabie, în tabăra soțului ei, ca să-l binedisună. A fost convinsă să renunțe – i s-a spus că un asemenea gest este total neenglezesc. În schimb, i-a trimis o scrisoare și, împreună cu ea, haina purtată peste armura în care murise regele scoțian – țeapănă și înnegrită de sângele vărsat.”

Hilary Mantel, *Wolf Hall*, traducere Monica Nechiti, Editura Litera, 2010

Ian McEwan, *Amsterdam*, Editura Polirom, 2011 | Lectură și comentarii: **Bogdan Șerban**

Ian McEwan s-a născut în 1948 la Aldershot, Hampshire, și-a petrecut copilăria la Singapore și Tripoli, urmând studii universitare de literatură engleză în Marea Britanie. Este cel mai important scriitor format la cursul de creație literară al romancierului Malcolm Bradbury. A publicat opt romane și două volume de nuvele, a scris scenarii radiofonice și de film, piese pentru televiziune și un libret pentru un oratoriu de Michael Berkeley. Critica l-a definit drept un „magician macabru” al ficțiunii literare contemporane, fiind răsplătit cu numeroase premii de prestigiu, printre care Booker Prize în 1998.

„După numai o zi, fostul ministru de Externe descoperi, pe coridoarele sediului partidului și jos printre parlamentarii de rând, că oamenii nu prea mai aveau chef de provocarea lansată de el în noiembrie: tactica emoționării populației îi câștigase iertarea, poate chiar îngăduința oamenilor de rând, dar politicianilor nu le place o vulnerabilitate atât de evidentă la un viitor lider.”

Ian McEwan, *Amsterdam*, traducere Virgil Stanciu, Editura Polirom, 2011

David Lodge, *Meserie!*, Editura Polirom, 2009 | Lectură și comentarii: **Bogdan Șerban**

David Lodge este un reputat romancier, dramaturg și scenarist. Doctor în teoria literaturii și profesor universitar, David Lodge se numără astăzi printre clasicii în viață ai literaturii britanice. La acest statut a contribuit în mare măsura succesul trilogiei campusului universitar, alcătuită din romanele *Schimb de dame* (1975, distins cu Hawthornden Prize), *Ce mică-i lumea!* (1984) și *Meserie!* (1988), ultimele două fiind nominalizate la Booker Prize.

„Poate că universitățile sunt, într-adevăr, inefficiente în unele privințe. Poate că pierdem o mulțime de timp prin comisii pentru că nu există nimeni care să dețină puterea absolută, dar, oricum, e preferabil sistemul acesta unui sistem în care fiecare se teme de cel aflat pe o treaptă mai sus pe scara ierarhică, în care fiecare e pe cont propriu și nu are decât să vandalizeze toaletele, fiindcă, dacă a doua zi patronatul are chef să-l dea afară, îl dă și i se rupe. Aleg oricând universitatea, oricât de multe hibe ar avea.”

David Lodge, *Meserie!*, traducere Radu Paraschivescu, Editura Polirom, 2009

Portugalia

José Saramago, *Cain*, Editura Polirom, 2012 |

Lectura: **Constantin Bărbulescu**

José Saramago (1922-2010) este scriitorul portughez laureat cu Premiul Nobel pentru Literatură în 1998. Debutează în 1947, dar abia în 1980 capătă recunoașterea ca autor în spațiul lusitan și impune fraza și punctuația care vor constitui marca inconfundabilă a stilului său. Celebritatea internațională o dobândește

cu *Memorialul mânăstirii*, urmat de alte titluri cu tematică istorică și accent pe „originea și identitatea portugheză”. O cotitură în universul tematic al lui Saramago o constituie seria de ficțiuni ucronice și alegorice, precum *Pluta de piatră* și *Eseu despre orbire*. Ultimul roman, *Cain*, încheie o carieră scriitoricească remarcabilă, ridicând o ultimă întrebare în privința vieții.

„Bătrânul care îi apăru în sfârșit în fața ochilor mergea pe jos și ducea două oi legate de o sfoară. Cain îl salută cu cele mai călduroase cuvinte pe care le știa, dar omul nu îi răspunse pe măsură. Ce semn e ăla de pe fruntea ta, întrebă. Luat prin surprindere, cain întrebă la rândul lui, Care semn, Ăla, spuse bărbatul, ducându-și mâna la propria-i frunte, E un semn din naștere, răspunse cain, Nu pari a fi un om bun, Cine ți-a zis, de unde știi, răspunse cain imprudent, Cum zice o vorbă veche, dracul care te-a însemnat, vreun cusur ți-o fi aflat, (...) te las, nu-mi place fața ta, nici semnul ăla pe care-l ai pe frunte.”

José Saramago, *Cain*, traducere Simina Popa, Editura Polirom, 2012

Fernando Pessoa, *Opera Poetică*, Editura Humanitas, 2011 |

Lectura: **Dinu Flămând**

Fernando Pessoa este unul dintre cei mai reprezentativi poeți ai secolului XX. Publică regulat articole în revistele literare portugheze, dar în timpul vieții, în afară de acestea, i-au apărut semnate cu numele propriu doar câteva volume. La moartea scriitorului s-a găsit însă un cufăr cu 27 543 de texte rămase în manuscris. Cea mai mare parte a operei sale a fost semnată cu diverse heteronime, cărora Pessoa le-a creat personalități și biografii distincte. Printre cele mai cunoscute se numără Alberto Caeiro – poetul naturii, Ricardo Reis – epicureicul, Álvaro de Campos – modernistul și Bernardo Soares, căruia Pessoa i-a atribuit scrierea *Cărții neliniștirii*. Pessoa moare în 1935, an în care, pentru criticii literari și pentru cititori, se naște „cazul Pessoa”.

Lectura:
**Constantin Bărbulescu,
Dinu Flămând,
Adina Cristescu**

„Îi salut pe toți acei care mă citesc,
Cu gesturi largi îmi scot în fața lor pălăria
Dinaintea porții mele când ei mă zăresc
De îndată ce diligența apare pe vârful dealului.
Le dau binețe și le urez să aibă parte de soare,
Și de ploaie, atunci când de ploaie e trebuință,
Iar prin casele lor să se afle
Adus aproape de o fereastră deschisă
Jilțul lor preferat pe care
Ei să poată să se așeze și să-mi citească versurile.
Iar când îmi vor citi versurile să ia aminte
Că eu sunt ceva natural –
De exemplu copacul străbun
La umbra căruia pe când erau ei copii
Se tolăneau vlăguți, obosiți de atâta joacă,
Și își ștergeau fruntea de sudoarea fierbinte
Cu poala șorțulețului în dungii de la uniformă.”

Fernando Pessoa, *Opera Poetică*, antologie, traducere din portugheză, prefață, tabel cronologic și note de Dinu Flămând, Editura Humanitas, 2011

Mia Couto (Mozambic), *Veranda cu frangipani*, Editura Art, 2008 |
Lectura: **Adina Cristescu**

Mia Couto, pe numele său adevărat António Emilio Leite Couto, s-a născut la Beira, Mozambic, în 1955. A studiat medicina, după care a început studii de biologie. Prima sa culegere de povestiri, *Vozes Anoitecidas*, a fost publicată în 1986. Numeroasele cărți care au urmat au confirmat originalitatea și puterea creatoare a unui scriitor care se inspiră din realitatea țării natale – și în special din imaginarul atât de bogat al populațiilor rurale – pentru a omagia forța vieții și bucuria

de a trăi, în ciuda unor condiții de multe ori dramatice. Dincolo de euforia care îi caracterizează vocabularul și îi influențează în mod evident pe tinerii scriitori din spațiul lusofon, descoperim în Mia Couto un extraordinar povestitor în cea mai bună tradiție africană.

„Sunt mort. Dacă aş avea o cruce sau o placă de marmură, pe ele ar sta scris: *Ermelindo Mucanga*. (...) Până când, într-o zi, am fost trezit de izbituri și zgâlțâieli. Cineva îmi răscolea mormântul. M-am gândit la vecina mea, cârtița, care a orbit ca să poată vedea în beznă. Dar nu era animalul săpător. Târnăcoape și lopeți pângăreau solul sacru (...)

Am tras cu urechea și am auzit: conducătorii voiau să mă transforme într-un erou național. Acum îmi voiau și rămășițele muritoare. Sau mai bine zis, rămășițele nemuritoare. Aveau nevoie de un erou, dar nu de unul oarecare. Duceau lipsă de un erou din neamul meu, din tribul meu și din regiunea mea. (...) Națiunea avea nevoie de spectacol. Sau era pe dos?”

Mia Couto, *Veranda cu frangipani*, trad. Mioara Caragea, Editura Art, 2008

Cehia

Tomáš Sedláček, *Economia binelui și a răului: În căutarea sensului economic, de la Ghilgameș la Wall Street*, Editura Publica, 2012 |

Lectura: **Carmen Bahrim**

Tomáš Sedláček este lector la Universitatea Carolină, una dintre cele mai vechi din lume, și membru al Consiliului Economic Național din Praga. Ediția în limba cehă a *Economiei binelui și a răului* a devenit bestseller național și a fost adaptată pentru scenă, piesa continuând să se joace cu casa închisă la Teatrul Național. A îndeplinit funcția de consilier al lui Václav Havel, primul președinte ceh de după căderea comunismului; scrie regulat editoriale și este un foarte apreciat comentator de radio și televiziune.

„Adevărul poate fi dificil de înțeles. În prezent, economia apelează în principal la instrumente analitice, pentru a-l înțelege. Dar adevărul nu este întotdeauna analitic. Există multe secrete care ne înconjoară, pe care încercăm să le înțelegem, dar aparatul nostru analitic nu ne oferă această posibilitate. Din această cauză, trebuie să renunțăm la dorința de a cunoaște întreg adevărul cu ajutorul metodelor

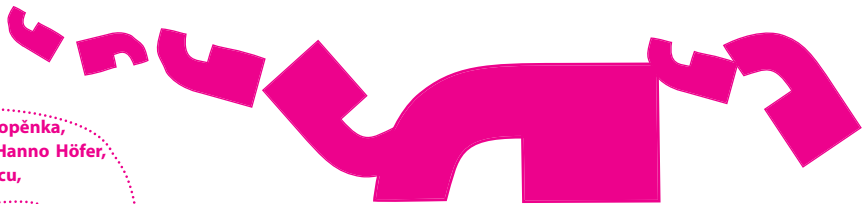

Lectura: **Martin Vopěnka,**
Carmen Bahrim, Hanno Höfer,
Helliana Ianculescu,
Marian Năpristoc.

analitice științifice. Iar acest lucru ar trebui să ne conducă la un grad mult mai înalt de modestie decât cel pe care-l manifestă știința economică adesea. Și totuși, economia posedă un admirabil aparat matematic, clădit în ultimul secol.

Datorită lui, a fost posibil să rescriem o parte importantă din economie, dintr-un limbaj pur verbal, într-unul matematic. Folosirea matematicii a făcut economia mai coerentă, mai precisă. Dar matematica nu este, și ea, decât tot numai un limbaj. Un limbaj care – la fel ca oricare altul – nu poate să exprime chiar totul.”

Tomáš Sedláček, *Economia binelui și a răului: În căutarea sensului economic, de la Ghilgameș la Wall Street*, traducere Smaranda Nistor, Editura Publica, 2012

Václav Havel, *Pe scurt, vă rog!*, Editura Curtea Veche, 2011 |

Lectura: **Hanno Höfer**

Václav Havel și-a construit această mărturie aproape testamentară împletind trei feluri de texte: trei niveluri diferite, trei tipuri diferite de discurs, care dau întregului o densitate, o bogăție și o forță unice, făcând din el o carte atașantă, tulburătoare, înțeleaptă și profundă, stringent folositoare omului de rând și politicianului, scriitorului și celui care a renunțat să mai scrie, o lecție

de libertate de spirit cum nu ne-a mai dat nimeni altcineva. Tipul de carte care te ajută și te învață să trăiești, ale cărei ecouri îți rămân în suflet mult după ce ai închis-o, grație căreia lumea îți apare mai bine rânduită, mai vie și mai proaspătă.

„(20.7.1997) Pun întrebarea dacă are sens să mă deplasez în Anglia în decembrie. Nu ar fi mai bine să merg acolo în calitate de președinte proaspăt ales, dacă voi fi ales? S-ar crea o simetrie frumoasă față de anul 1990, când am efectuat o vizită de stat în Anglia, ca președinte proaspăt ales al Cehoslovaciei. Să merg acolo ca să-mi iau rămas-bun? Dimpotrivă, are rost să merg ca reprezentant al unei viitoare țări membre NATO și UE, adică un partener valid și nicidecum un suvenir sentimental al căderii comunismului, un prinț de basm în carne și oase (președinte disident – este un clișeu tradițional anglo-saxon).”

„(21.8.1999) În debaraua unde stă aspiratorul trăiește și un liliac. Cum să îl alung? Becul a fost deșurubat ca să nu-l trezească și să nu-l enerveze.”

Václav Havel, *Pe scurt, vă rog!*, traducerea Helliana Ianculescu, Editura Curtea Veche, 2011

Martin Vopěnka, *Drum spre niciunde. O călătorie cu fiul meu*, Editura Niculescu, 2012 | Lectura: **Martin Vopěnka**, **Helliana Ianculescu**, **Marian Năpristoc**

Martin Vopěnka (n. 1963), scriitor de limbă cehă, călător, editor și publicist. Absolvent al Facultății de Fizică Nucleară, a părăsit repede domeniul cercetării științifice pentru a se consacra în întregime literaturii. Până în prezent a scris și publicat 12 cărți, dintre care acțiunea primelor două se desfășoară în România. *Pietre de la munte* (1989), o culegere de reflecții și întâmplări din Carpații României și *Dansul Lupilor* (1998), un roman de ficțiune, care evocă atmosfera din România în perioada comunismului. Martin Vopěnka locuiește la Praga împreună cu soția sa Anna și cu cei patru copii.

„București, 2012

Tatăl și fiul sunt aproape de țintă, dar soarta nu îi aduce acasă. Când îmi aduc aminte de toate aceste întâmplări, acum, după ce au trecut atâția ani, tot drumul nostru prin munții României este marcat în gândurile mele de veșnica divergență dintre materie și spirit: cu inima parcă doream să atingem bolta cerului și cu picioarele rămânem fixați pe pământul rece și umed. Era ceva înfricoșător – prezența noastră - tatăl și fiul – acolo sus în pragul iernii, într-o perioadă când ciobanii demulți își mânaseră deja turmele de oi la casele lor din vale. Înfruntam frigul și vântul, efortul, foamea și setea, dar soarele care scâldea munții pustii într-o lumină aurie reușea să răscumpere totul. Dificultățile, lipsurile nu făceau decât să ne intensifice trăirile, iar vântul care ne biciuia fețele ne făcea cu adevărat fericiți.”

Martin Vopěnka, *Drum spre niciunde. O călătorie cu fiul meu*, traducerea Helliana Ianculescu, Editura Niculescu, 2012

Spania

Miguel Delibes, *Ereticul*, Grupul Editorial RAO (în curs de apariție) | Lectura: **Tudora Șandru-Mehedinți**

Miguel Delibes (1920-2010), unul dintre scriitorii cei mai de seamă ai literaturii spaniole, a fost prozator și jurnalist, membru al Academiei Regale Spaniole (1973) și laureat al celui mai înalt premiu al literelor de expresie spaniolă, prestigiosul Premiu Cervantes (1993), precum și al altor numeroase distincții de primă mărime îmbinând activitatea literară cu cea de ziarist, de profesor și de conferențiar la diferite universități din Europa și America. În 2007, numele său a fost propus pe lista candidaților pentru Premiul Nobel. În limba română au fost traduse romanele *Cinci ore cu Mario* și *Doamnă în roșu pe fundal cenușiu*.

„(...) - Cărți? Îl întrebă.

- Cărți, de bună seamă.

- Nouăsprezece, răspuse Salcedo și, arătând cu mâinile cam cât loc ocupau, preciză: *Un balot mic... dar conținutul e primejdios: Luther, Melanchton, Erasmus, două Biblii și o colecție completă din Patimile.*”

Miguel Delibes, *Ereticul*, traducere Tudora Șandru-Mehedinți, Grupul Editorial RAO (în curs de apariție), București

Antonio Gamoneda, *Claritate neostenită*, Editura Eikon, 2012 |

Lectura: **Dinu Flămând**

Antonio Gamoneda (Oviedo, 1931) Premiul Castilla y Leon pentru Literatură, în 1985, urmat de Premiul Național de Poezie, în 1987, pentru volumul *Edad/Vârstă* îl proiectează în prim-planul actualității literare spaniole. Consacrarea îi va veni în 2006, odată cu premiul Reginei Sofia, după care urmează marea premiu *Cervantes*, în 2009. În același an,

Antonio Gamoneda obține și Premiul European pentru Literatură, iar o importantă editură spaniolă îi publică și prima antologie de autor suprinzătoare – *Un armario lleno de sombra/Un dulap plin cu umbră*. Urmează, în 2010, *Esta Luz/Această lumină*, ediția a 8-a, Galaxia Gutenberg, Circulo de Lectores, Barcelona, 2010.

„Oare lumină să fie substanța pe care păsările o traversează?

Se depozitează în tremurul siliciului cuarț și spini ascuțiți

de vertij. Tu auzi

geamătul mării. După care,

frigul limitelor.”

Antonio Gamoneda, *Claritate neostenită*, ediție bilingvă româno-spaniolă, antologie, traduceri, note și prefață de Dinu Flămând, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2012

Lectura: **Tudora Șandru-Mehedinți, Dinu Flămând, Ciprian Măceșaru, Clara Vodă, Irina Drăgănescu, Bogdan Nechifor, Annemary Ziegler, Ion Bechet**

Guillermo Cabrera Infante, *Trei tigri triste*, Editura Curtea Veche, 2011 | Lectura: **Clara Vodă**

Guillermo Cabrera Infante (1929-2005) s-a născut la Gibara, în Cuba. Renunțând la o promițătoare carieră de medic, a început să scrie în 1947, devenind cofondator al revistei *Nueva Generación*, a căzut în dizgrația regimului lui Fidel Castro și i s-a interzis să mai publice în Cuba. Deși mai discretă decât a altor membri faimoși ai boomului hispanoamerican, cariera lui Cabrera Infante nu a fost lipsită de apreciere din partea lumii literare, primind în 1964 Premiul Biblioteca Breve, iar în 1997, Premiul Miguel de Cervantes pentru întreaga activitate.

„O să râdeți. Nu, n-o să râdeți. Dumneavoastră nu râdeți niciodată. Nici nu râdeți, nici nu plângeți, nici nu spuneți nimic. Nu faceți altceva decât să stați pe scaun și să luați notițe. Știți ce spune soțul meu? Că dumneavoastră sunteți Oedip și eu sunt Sfînxul, dar că eu nu întreb nimic fiindcă nu mă interesează răspunsurile.”

Guillermo Cabrera Infante, *Trei tigri triste*, traducere Dan Munteanu-Colán, Editura Curtea Veche, București, 2011

Roberto Bolaño, *Detectivii sălbatici*, la Editura Leda (în curs de apariție) | Lectura: **Ciprian Măceșaru**

Roberto Bolaño (1953-2003), născut în Chile, narator și poet, s-a impus ca unul dintre scriitorii spanioli esențiali ai timpurilor noastre. Opera sa, scrisă în majoritate în Spania, parțial publicată postum, a creat un adevărat cult în lumea literară internațională. Bolaño a fost distins cu Premiul Heralde pentru roman și Premiul Rómulo Gallegos, iar postum, în 2009, i s-a acordat în Statele Unite prestigiosul National Book Critics Circle Award.

„(...) *I-am întrebat dacă știe ce este un rispetto. Álamo a crezut că îi cer respect pentru poeziile mele și s-a lansat într-un discurs despre critica obiectivă* (...)

– *Nu-mi veni cu căcănării, García Madero, a spus Álamo.*

– *Un rispetto, iubite maestre, este un tip de poezie lirică, de dragoste, ca să fim mai exacti, asemănătoare cu un strambotto, care are șase sau opt endecasilabi, primii patru în formă de catren ab/ab și următorii împerecheați. De exemplu...*”

Roberto Bolaño, *Detectivii sălbatici*, traducere Dan Munteanu-Colán, la Editura Leda (în curs de apariție)

Albert Espinosa, *4 Dansuri* – piesa tradusă de Luminița Voina-Răuț, regizată de Adriana Zaharia este montată în premieră națională la Teatrul Excelsior din București, fondat de maestrul Ion Lucian |

Performance: **Annemary Ziegler, Ion Bechet** (Teatrul Excelsior)

Albert Espinosa (Barcelona, 1971) – dramaturg, romancier, scenarist, actor și regizor – este considerat unul dintre cei mai reprezentativi autori ai lumii culturale spaniole contemporane. Piesele lui sunt montate la Teatrul Național Catalonia, Teatre Lliure și Centrul Dramatic Național. A fost nominalizat la premiile Max pentru teatru, iar textele lui sunt puse în scenă în SUA, Mexic, Canada, Coreea și Australia. Are propria lui companie, „Los Pelones” (Pleșuvii). Pentru filmul *Planta 4*, al cărui scenariu l-a scris, a primit Premiul Goya.

Sinopsis:

„Un text plin de sensibilitate, poezie, muzică și sugestii ale unei inocențe și candori pierdute, dar regăsite înainte de a fi prea târziu. Se petrece în zilele noastre, în lumea tinerilor care caută cu disperare tandrețea. Piesa este scrisă în cinci personaje, fiecare dintre cele patru secvențe fiind însoțite de un dans: tango, bolero, rock and roll și vals.”

Esteve Soler, *Contra iubirii* – piesa tradusă de Luminița Voina-Răuț, a fost prezentată ca spectacol-lectură în regia Catincăi Drăgănescu, în cadrul Laboratorului de Text Dramatic Contemporan, UNATC, aprilie 2012 | Lectura: **Irina Drăgănescu** și **Bogdan Nechifor**

Esteve Soler (Barcelona, 1976) – dramaturg format la Institutul del Teatre și la Sala Beckett,

unde și predă cursuri de scriitură dramatică. Din 2008, trilogia sa formată din piesele *Contra progresului*, *Contra iubirii*, *Contra Democrației* a fost tradusă în nouă limbi și pusă în scenă de mai bine de 30 de regizori din toată lumea. A fost selecționat la festivalurile Theatertreffen și Literaturfestival de la Berlin și La Mousson d'Été.

„*Suprafața unei planete îndepărtate. UN ASTRONAUT stă tăcut pe un scaun rudimentar. Poartă un costum spațial gros și o cască cu vizor din sticlă fumurie, care ne împiedică să-i vedem fața. Lângă el se află un aparat tehnic neterminat, ce pare să fi avut un rol de comunicare. Scurtă pauză. Îi auzim vocea, gravă și virilă, filtrată printr-un interfon.*

ASTRONAUTUL: Nu știu, adevărul e că puțin îmi pasă.”

	20.30	21.00	21.30	22.00	22.30	23.00	23.30
 INSTITUTUL BALASSI	Lectură din <i>Trage cu ochiul</i> , Szép Ernő și <i>Castel Felice</i> , Hamvai Kornél	Performance <i>Moise 1,22</i> de Szabó Magda	Pauză de cafea	Lectură din Rejtő Jenő, <i>Fred Jegosul, căpitan</i> și Kepes András, <i>Deșert de scaiete</i>	Performance <i>Moise 1,22</i> de Szabó Magda	Lectură din Rejtő Jenő, <i>Fred Jegosul, căpitan</i> și Kepes András, <i>Deșert de scaiete</i>	
 BRITISH COUNCIL & CENTRUL CEH	20.30 Tomáš Sedláček, <i>Economia binelui și a răului</i> Lectura: Carmin Bahrin	21.15 Vaclav Havel, <i>Pe scurt, vă rog!</i> Lectura: Hanno Höfer	21.45 Julian Barnes, <i>Sentimentul unui sfârșit</i> Stephen Fry, <i>Mincinosul</i> Lectura: Radu Paraschivescu	22.15 Ian McEwan, <i>Amsterdam</i> Lectura: Bogdan Șerban	22.30 David Lodge, <i>Meserie!</i> Salman Rushdie, <i>Seducătoarea din Florența</i> Lectura: Bogdan Șerban	23.00 Martin Vopěnka, <i>Drum spre niciunde. O călătorie cu fiul meu</i> , Lectura: Heliiana Ianculescu, Marian Năpristoc/Lectura în prezența autorului	23.15 Hilary Mantel, <i>Wolf Hall</i> Lectura: Alice Cojocaru
 INSTITUTUL CAMÕES	Dinu Flamând citește și comentează din Fernando Pessoa, <i>Opera poetică</i>	Constantin Bărbulescu citește din José Saramago, <i>Cain</i>	Adina Cristescu citește din Mia Couto, <i>Veranda cu frangipani</i>	Dinu Flamând citește și comentează din Fernando Pessoa <i>Opera poetică</i>	Constantin Bărbulescu citește din José Saramago, <i>Cain</i>	Adina Cristescu citește din Mia Couto, <i>Veranda cu frangipani</i>	
 INSTITUTUL CERVANTES	Tudora Șandru-Mehedinți citește și prezintă un fragment din Miguel Delibes, <i>Ereticul</i>	Dinu Flamând citește și comentează din Antonio Gamoneda, <i>Claritate neostenită</i>	Clara Vodă citește din <i>Trei tigri triști</i> de Guillermo Cabrera Infante	Ciprian Măceșaru citește din <i>Detectivii sălbatici</i> de Roberto Bolaño	Fragment <i>4 Dansuri</i> – Annemary Ziegler și Ion Bechet, regia: Adriana Zaharia (Teatrul Excelsior)	Fragment spectacol-lectură <i>Astronauții</i> de Esteve Soler, cu Irina Drăgănescu și Bogdan Nechifor, regia: Catinca Drăgănescu	

	20.30	21.00	21.30	22.00	22.30	23.00	23.30
 INSTITUTUL FRANCEZ	Lectură bilingvă din <i>Regulile artei</i> de Pierre Bourdieu: Sonia Marcoux și Laura Albușescu	Lectură bilingvă din <i>Fiicele lui Allah</i> : Nedim Gürsel și Iulia Badea-Guëritée	Pauză de cafea	Lectură bilingvă din <i>Rapsodia română</i> : Dominique Fernandez și Marius Manole	Lectură bilingvă din <i>Zile de mânie</i> Sylvie Germain și Marius Manole	Lectură bilingvă din <i>Microficțiuni</i> de Régis Jauffret cu Frédéric Bonnor și Marius Manole	
 INSTITUTUL POLONEZ	Liana Alexandru citește din Witold Gombrowicz, <i>Jurnal</i>	Luca Niculescu citește din Andrzej Stasiuk, <i>Călătorind spre Babadag</i>	Mihaela Dedeoglu citește din Olga Tokarczuk, <i>Profesorul Andrews la Varșovia</i>	Ion Ioniță citește din Ryszard Kapuściński, <i>Călătorind cu Herodot</i>	Matei Martin citește din Sławomir Mrozek, <i>Baltazar. Autobiografie</i>	Emil Hurezeanu citește din Wisława Szymborska, <i>Clipa/Chwila</i>	
*Fiecare lectură va fi realizată în tandem cu studenții de la limba polonă							
 INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN	Dan Lungu citește din Ovidiu Nimigean, <i>Rădăcina de bucsau</i> Filip Florian citește din Matei Florian, <i>Și Hams Și Regretel</i>	Discuții, comentarii, interpretări: Dan Lungu și Filip Florian	Dan Lungu citește din Ciprian Măceșaru, <i>Superhero</i> Filip Florian citește din Adina Rosetti, <i>Deadline</i>	Discuții, comentarii, interpretări: Dan Lungu și Filip Florian	Dan Lungu citește din Octavian Soviany, <i>Viața lui Kostas Venetis</i> Filip Florian citește din Petre Barbu, <i>Blazare</i>	Discuții, comentarii, interpretări: Dan Lungu și Filip Florian	
 DELEGAȚIA VALONIA-BRUXELLES	20.30 Irina-Margareta Nistor citește din Amélie Nothomb, <i>Uimire și cutremur</i> și din Jacques De Decker, <i>Fitness</i> 21.00 Discuții	21.15 Maria Mățel-Boatcă citește din Maurice Carême, <i>Cheița fermecată</i> Andrei Lazăr și Adriana Copaciu citesc din Kristien Hemmerechts / Jean-Luc Outers, <i>Scrisori din țara șesurilor</i> 21.45 Discuții	22.00 Introducere: Rodica Pop Irina-Margareta Nistor citește din Chantal Deltenre, <i>Casa sufletului</i> /Andrei Lazăr și Adriana Copaciu citesc din Ștefan J. Fay / Marcel Moreau, <i>Epistolar</i> 22.30 Discuții	22.45 Irina-Margareta Nistor citește din Marguerite Yourcenar, <i>Povestiri orientale</i> Rodica Pop prezintă Centrul de studii de literatură belgiană de limba franceză Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca			
 CENTRUL CULTURAL TURC	20.30-23.30 Adriana Trandafir și Florentina Tănase lecturează din İhsan Oktay Anar, <i>Atlasul continentelor încețoșate</i> și Orhan Pamuk: <i>Viața cea nouă, Mă numesc Roșu, Istanbul. Amintirile și orașul</i> Doamna prof. dr. Luminița Munteanu va face scurte prezentări și introduceri în literatura turcă						

Franța

Dominique Fernandez, *Rapsodia română*, Editura Humanitas, 2000 |

Lectura: **Dominique Fernandez** și **Marius Manole**

Dominique Fernandez, autor a peste 50 de lucrări, celebrate de critică și apreciate de public, obține în 1974 premiul Medicis cu *Porporino ou les mystères de Naples*, iar în 1982 prestigiosul premiu Goncourt pentru *Îngerul destinului*. În *Rapsodia română*, Fernandez vorbește despre România, o țară dragă inimii lui.

„(...) Ca mulți români, are pasiunea să se justifice. Subliniează dimensiunea «spirituală» a acestei lumi reci și strălucitoare. Rapoarte de volum și spațiu, dinamică a liniilor curbe alternând cu muchii ascuțite, utilizare a suprafețelor clare ca oglinzi ce reflectă obiectele dimprejur, el ne ilustrează rând pe rând fiecare din etapele «gândirii» lui.”

Dominique Fernandez, *Rapsodia română*, traducere Adriana Gliga, Editura Humanitas, 2000

Sylvie Germain, *Zile de mânie*, Editura Pandora-M, 2003 |

Lectura: **Sylvie Germain** și **Marius Manole**

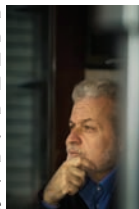
Născută în 1954 la Châteauroux-Franța, **Sylvie Germain** este autoarea a numeroase scrieri (romane, eseuri, relatări de călătorie, album fotografic). Laureată a mai multor mari premii literare printre care premiul Goncourt des lycéens primit pentru *Magnus* (2005), sau prestigiosul Grand Prix acordat de Societatea Oamenilor de Litere din Franța pentru întreaga operă. În ultima sa operă, *Rendez-vous nomades* (Albin Michel, 2012), Sylvie Germain mizează cu brio pe relația cu Dumnezeu, pe ceea ce reprezintă credința sau încrederea în funcție de hazardul vieții sau al nașterii.

„Cea mai mare parte a oamenilor nu fac decât să târască un mic sufler cu totul strivit, murdar și limitat în străfundurile buzunarelor lor – și încă, mulți cu buzunarele găurite, care rătăcesc pe drum bucata de sufler fără să își dea seama.”

Sylvie Germain, *Zile de mânie*, traducere Mioara Izverna, Editura Pandora-M, Târgoviște, 2003

Nedim Gürsel, *Fiicele lui Allah*, Editura Nemira 2011 |

Lectura: **Nedim Gürsel** și **Iulia Badea-Gueritée**

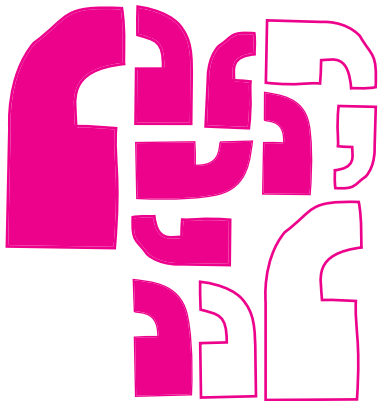

Nedim Gürsel, scriitor turc care trăiește la Paris, s-a născut în 1951, la Gaziantep, în Turcia. Crescut de bunicul său în spiritul credinței islamice, face studiile la liceul francez din Istanbul, ca apoi să urmeze la Paris, la Sorbona, Literale. Trăiește la Paris, unde predă literatură turcă la Sorbona și la Institutul de limbi și civilizații orientale, călătorind adesea la Istanbul. Este autorul a peste douăzeci de romane, povestiri, eseuri și relatări de călătorie, multe dintre ele traduse în franceză și alte limbi ale lumii.

„Bunicul provenea dintr-o familie de proprietari de pământ din Hacirahmanli. Aveau plantații de măslini, tutun și bumbac. Și, de asemenea, grădini și vii. Tu n-ai cunoscut, desigur, vremurile acelea, dar se povestea despre ele în familie. Ai auzit adeseori istorisindu-se despre tutunul care, după ce era mărunțit noaptea, la lumina lămpii cu gaz, era înșirat mai întâi pe țepușe, apoi pe fuști și lăsat să se usuce la soare, despre terasele pe care erau așternuți strugurii fără sămburi, dulci ca mierea, care atârnavă de butuci când se culegea via, despre găștele opărite-n cazane și despre

Lectura: **Dominique Fernandez, Sylvie Germain, Nedim Gürsel, Frédéric Bonnor, Iulia Badea-Gueritée, Sonia Marcoux, Laura Albuлесcu, Marius Manole**

mieii ce se rumeneau pe foc, căpătând culoarea rodiei. Numai că nimeni nu vorbea despre argații cu mâinile înnegrite de fărâmatul tutunului, despre oamenii angajați cu ziua care culegeau bumbac de dimineața până seara sub soarele arzător.”

Nedim Gürsel, *Ficele lui Allah*, traducere Luminița Munteanu, Editura Nemira, 2011

Régis Jauffret, *Microficțiuni*, Editura Vellant, 2010 |

Lectura: **Frédéric Bonnor** și **Marius Manole**

Régis Jauffret, unul din cei mai valoroși scriitori francezi contemporani, publică la 30 de ani, *Seule au milieu d'elle*, în care se afirmă temele generale ale operelor sale: solitudinea și femininul. Autor a numeroase romane, reușește să obțină Premiul Décembre pentru *Univers, univers* (2003), Premiul Femina pentru *Asiles de fous* (2005) și Premiul RTL-Lire pentru *Microfictions* (2007).

„Am evitat întotdeauna s-o iubesc, nu va putea niciodată să-mi reproșeze orbirea. (...)

Sunt conștient de limitele inteligenței sale, capabilă să asimileze limbi străine, dar refuzând obstacolul de îndată ce-i vorba de a sintetiza o idee cu precizie, sau de a străluci în societate altfel decât exhibându-și trupul acoperit cu veșminte care m-au costat o avere, precum și chipul machiat cu o măiestrie de care se arată capabile femeile care n-au făcut nimic altceva în viața lor, fără să uite de gât și de urechi, decorate cu bijuterii împrumutate de stilști, și nici de coafura ei vopsită și realizată de coafori pe care-i folosesc în mod regulat în turnajele mele.”

Régis Jauffret, *Microficțiuni*, traducere și postfață de Irina Mavrodin, Editura Vellant, 2010

Pierre Bourdieu, *Regulile artei. Geneza și structura câmpului literar*, Editura Art, 2007 | Lectura: **Sonia Marcoux** și **Laura Albuлесcu**

Pierre Bourdieu (1930-2002), unul dintre cei mai importanți și mai influenți sociologi francezi de la Émile Durkheim încoace, a absolvit Școala Normală Superioară din Paris, a fost profesor de filozofie și director al revistei *Actes de la recherche en sciences sociales*, pe care a înființat-o în 1975. Opera sa a fost tradusă în zeci de limbi, exercitând o influență considerabilă asupra științelor sociale contemporane.

„Producătorul valorii operei de artă nu este artistul, ci câmpul de producție ca univers de credință, ce produce valoarea operei de artă ca fetiș, în măsura în care produce credința în puterea creatoare a artistului. Dat fiind faptul că opera de artă nu există în calitate de obiect simbolic înzestrat cu valoare decât dacă ea este cunoscută și recunoscută, adică social instituită ca operă de artă de către spectatorii înzestrați cu înclinația și competența estetică necesare cunoașterii și recunoașterii ei ca atare, știința operelor are ca obiect nu numai producerea materială a operei, ci și producerea valorii operei sau, ceea ce este același lucru, a credinței în valoarea operei.”
Pierre Bourdieu, *Regulile artei. Geneza și structura câmpului literar*, traducere Bogdan Ghiu, Laura Albuлесcu, Editura Art, 2007

Polonia

Sławomir Mrożek, *Baltazar. Autobiografie*, Editura Curtea Veche, 2009 | Lectura: **Matei Martin**

Sławomir Mrożek (n. 1930), unul dintre cei mai importanți dramaturgi și scriitori polonezi, a emigrat în 1963, trăind pe rând în Italia, Franța, SUA și Germania. Revenit în Polonia în 1997, pleacă din nou în Franța în 2008. A scris proză scurtă (peste 400 de povestiri), romane parodice, scenarii radiofonice și de film și peste 400 de piese de teatru, jucate pe toate marile scene ale lumii.

„În fine, aici, având 66 de ani, mi-am dat seama că numai până la un punct viața se desfășoară în linie dreaptă. Cu vremea, această linie se abate câte puțin, ca în cele din urmă să devină un cerc. Am ajuns la vârsta când această schimbare începuse să se producă. Timpul renunțării la tot ce era odinioară nou și necunoscut, la tot ce merita să râvnești. Urmarea avea să se desfășoare ca o parodie în vechiul decor al stării mele psihice. Obsesia «spectrelor ce se întorceau» însemna o altă categorie a acestei stări. De la trei până la douăzeci și nouă de ani am rămas la Cracovia. (...) În prezent, mă aflam iarăși în acest loc de pe Vistula. Ori de câte ori ieșeam din casă, mă amăgeau acele «năluci care se întorceau». Astfel, timpul se dubla, unul se scurgea și altul devenea amintire.”

Sławomir Mrożek, *Baltazar. Autobiografie*, traducere Stan Velea, Editura Curtea Veche, 2009

Olga Tokarczuk, *Profesorul Andrews la Varșovia*, Editura ARC, Chișinău, 2011 | Lectura: **Mihaela Dedeoglu**

Olga Tokarczuk (n. 1962) a studiat psihologia la Universitatea din Varșovia. A lucrat ca psihoterapeut, pentru ca apoi să se dedice exclusiv scrisului. Renumită prozatoare și eseistă, este autoarea mai multor romane: *E.E.* (1995), *Călătoria oamenilor Cărții* (1993), *Străveacul și alte vremi* (1996), *Casă de zi, casă de noapte* (1998), *Jocul la mai multe tobe* (2001), *Poartă-ți plugul peste oasele morților* (2009), ca și a unor volume de proză scurtă – *Dulapul* (1997), *Bieguni/Hoinarii* (2007).

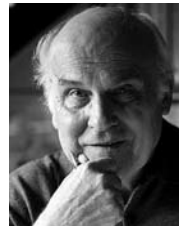

„(...) Pe stradă treceau mașini blindate, una după alta, cu huriit funest. Trecătorii le priveau cu o expresie ciudată pe chip. L-a abordat cu însuflețire pe unul dintre ei – un bărbat în vârstă cu o plasă burdușită în mână. Imediat, după privire, și-a dat seama că omul nu-l înțelege. Și-a dus totuși până la capăt întrebarea. Celălalt a ridicat neputincios din umeri. Profesorul și-a cerut scuze politicos și a continuat să meargă în direcția din care, i se părea, răzbătea vuietul multor mașini. A ajuns la o șosea cu două benzi. Rareori treceau mașini și autobuze roșii. Nu știa unde se opresc, încotro merg sau dacă se afla în centru sau la periferie.”

Trei laureați Nike într-o carte: Olga Tokarczuk, Andrzej Stasiuk, Jerzy Pilch, traducere Cristina Godun, Editura ARC, Chișinău, 2011

Ryszard Kapuściński, *Călătorind cu Herodot*, Editura ART, 2008 | Lectura: **Ion Ioniță**

Ryszard Kapuściński (1932-2007), absolvent al Facultății de Istorie, și-a început cariera de corespondent de presă în 1962. A străbătut Africa, America Latină și Asia, fiind martorul războaielor care au tulburat lumea în ultimele decenii. Maestru incontestabil al reportajului, publică: *Împăratul* (1978), *Șahișahul* (1982), *Agonia imperiului* (1993), *Abanos* (1997), *Călătorind cu Herodot* (2004). A fost nominalizat de mai multe ori la Premiul Nobel.

„Herodot trăiește la răscrucea a două epoci – mai domină încă tradiția informației orale, iar vremea istoriei scrise e abia la început. E posibil, deci, ca ritmul vieții și muncii lui Herodot să fi fost următorul: făcea o lungă călătorie, în timpul căreia aduna material, apoi se întorcea, umbla prin diferite orașe grecești, organiza ceva de genul unor seri de autor și povestea din experiențele, impresiile și observațiile strânse în timpul călătoriilor. Poate că reușea să trăiască din aceste întâlniri, ba chiar își plătea din onorarii următoarele călătorii, așa că ținea mult să aibă un public cât mai numeros. Era deci bine să înceapă cu acele lucruri care ar fi atras atenția, ar fi trezit curiozitatea, ar fi avut gustul senzației.”

Ryszard Kapuściński, *Călătorind cu Herodot*, traducere Mihai Mitu, Editura ART, 2008

Andrzej Stasiuk, *Călătorind spre Babadag*, Editura RAO Internațional, 2007 | Lectura: **Luca Niculescu**

Andrzej Stasiuk (n. 1960), posesor al unei biografii „spectaculoase”, este prozator, poet, eseist și critic literar. A publicat numeroase volume, printre care nuvele – *Zidurile Hebronului* (1992), *Povestiri galițiene* (1995), *Dukla* (1997), romane – *Corbul alb* (1995), *Nouă* (1999), proză autobiografică – *Cum am devenit scriitor. Încercare de autobiografie intelectuală* (1998), piese de teatru. Laureat al Premiului Fundației Culturale Poloneze (1994), al Fundației Kościelski (1995), al Premiului Nike (2005).

„Acum e un decembrie umed, fără zăpadă, și hărțile meteorologice spun că vremea asta se întinde până acolo. Cerul ca o prelată plină-ochi cu apă atârnă deasupra Ardealului, și dealurile, în loc de praf, sunt pline de noroaie și iarbă putrezită, iar eu mi-aș dori să fiu acolo, repetând drumul acela de vară, de data aceasta coborând undeva la Boj-Cătun, cu vreo zece cuvinte românești în cap și vreo cinci unguerești. Nici măcar nu-mi aduc aminte de acea gară – atât de mică și lipsită de speranță era.”

Andrzej Stasiuk, *Călătorind spre Babadag*, traducere Cristina Godun, Editura RAO Internațional, 2007

Witold Gombrowicz, *Jurnal, vol. I (1953-1956)*, Editura RAO Internațional, 2011 | Lectura: **Liana Alexandru**

Witold Gombrowicz (1904-1969), renumit prozator, dramaturg și eseist, a făcut studii de drept la Universitatea din Varșovia și filozofie și economie la Paris. După volumul de povestiri *Jurnal din perioada maturizării* (1933), romanul *Ferdurdyrke* (1937) și piesa *Iwona, principesa Burgundiei* (1938), majoritatea scrierilor sale au fost concepute în Argentina, unde a petrecut 24 de ani. Traduse în peste 30 de limbi, cele mai multe dintre cărțile sale au apărut și în limba română.

„Mă pot apăra doar definindu-mă neconținut, neîncetând a mă defini. Voi fi nevoit să mă definesc atâta vreme până când, în cele din urmă, și cel mai lent dintre cunoscători îmi va observa prezența. (...) Da! A fi ascuțit, inteligent, matur, a fi «artist», «gânditor», «stilist» doar până la un anumit punct și a nu fi niciodată prea mult, iar din acest «nu prea mult» a făuri o forță egală tuturor forțelor foarte, foarte intense. A-ți păstra în fața fenomenelor gigantice propria dimensiune umană. A nu fi în cultură nimic mai mult decât un țaran, decât un polonez, dar nici chiar țaran și polonez a nu fi prea mult. A fi liber, dar nici chiar în libertate a nu fi în exces. În asta constă toată dificultatea.”

Witold Gombrowicz, *Jurnal, vol. I (1953-1956)*, traducere Olga Zaick, Cristina Godun, Editura RAO Internațional, 2011

Wisława Szymborska, *Clipa/Chwila*, Editura Paideia, 2003 | Lectura: **Emil Hurezeanu**

Wisława Szymborska (1923-2012) a studiat filologie polonă și sociologie la Universitatea Jagiellonă din Cracovia. Între 1953 și 1981 a ținut o rubrică de critică literară în săptămânalul cracovian *Życie Literackie (Viața literară)*. A publicat aproximativ 350 de poeme răspândite în 12 plachete de versuri. Ultimul volum, *Ajunge/Wystarczy*, publicat postum (aprilie 2012), reunește ultimele creații ale laureatei Premiului Nobel pentru Literatură (1996).

„Nu-i la fel vreo întâmplare
Și nici nu va fi... Pricina?
Ne-am născut fără-ncercare
și murim sfidând rutina.

Chiar elevi de-am fi-ndelete
tâmpi în școala lumii, iară
n-are cum să se repete
nici o iarnă, nici o vară.

Orice zi unică este,
orice noapte iar diferă,
și sărutul ce tânjește
și privirea care speră...”

Din volumul *Sub o singură stea*, traducere Passionaria Stoicescu și Constantin Geambașu, Editura Universal Dalsi, 1999

Lectura: Matei Martin, Mihaela Dedeoglu, Ion Ioniță, Luca Niculescu, Liana Alexandru, Emil Hurezeanu și studenții la limba polonă: Mirabela Turbuc, Alexandra Munteanu, Cecilia Gheorghe și Ionuț-Samir Solonon, Simina Leabu și Georgiana Lazăr (anul I, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Universitatea București). Și-au dat concursul la pregătirea studenților actorii **Lari Gorgescu și Silviu Vâlcu.**

România

Lectura:
Dan Lungu,
Filip Florian

Matei Florian, *Și Hams Și Regretel*, Editura Polirom, 2009 |

Lectura: **Filip Florian**

Matei Florian s-a născut în 1979, la București. A debutat cu poezie în revista *Cuvântul*, în 1997. Începând cu 1998, este reporter și, ulterior, titular de rubrică la *Dilema (Dilema Veche)*. A colaborat cu reportaje, cronică literară și teatru scurt la diferite publicații culturale și la radio. Debutul editorial al autorului îl reprezintă romanul *Băiuțeii* (Editura Polirom, 2006).

„Ar trece zile și urși, iar noi am tăcea, fiecare pe violetul și albastrul său și, de la atâta tăcere, am auzi cel mai bine și vântul și seara și furnicile și apa și fumul, și vom înțelege că, până la urmă, asta e totul, că lumea a fost făcută așa, cu doi pitici tăcuți, Tristina Și Hams Și Regretel, și că, dacă mai există ceva în afară de asta, atunci lucrurile alea trebuie să fie foarte puține.”

Matei Florian, *Și Hams Și Regretel*, Editura Polirom, 2009

Doi dintre cei mai traduși autori contemporani citesc din autori **încă** netraduși în volum.

Ovidiu Nimigean, *Rădăcina de bucsau*, Editura Polirom, 2010 |

Lectura: **Dan Lungu**

Ovidiu Nimigean, născut în 1962, la Năsăud, a publicat poezie (*Scrieri alese*, 1992; *Weekend printre mutați*, 1993; *Planeta zero*, 2001; *Nicolina blues*, 2007 – premiile revistelor *Observator Cultural*, *Transilvania*, *Mișcarea literară*), proză (*Mortido*, 2003, Premiul Național de Proză al *Ziarului de Iași*), critică și publicistică. Este coautor la *Cartea roz a comunismului* (2004) și *Dicționarul limbajului poetic eminescian* (2005).

*„Mama a adormit. Nu vreau să mă gândesc la nimic. În orice caz, nu la ceea ce se numește «viața mea». Poetul avea dreptate: «Privește-ți mâinile, ele sunt absurde». De ce trebuie să-l însoțesc eu pe băiatul ăsta aici, în salon (în salon și aiurea...), de ce sunt obligat să-i suport umorile și crizele de personalitate? Aici, acum. Timp. Spațiu. Carne. «Entitatea.» Fă ceva ca să nu te mai raportezi la coordonatele ăstea! Ce? Până și rugăciunea lui Cleopa te întoarce la ele. Instalat în **pseudo**. Da, uită-te la mâini: se mișcă, strâng din degete. Poftim, bățâi din picior! Poftim, percep chipul palid al mamei! Glisez fără să vreau. Inutil să mă opun.”*

Ovidiu Nimigean, *Rădăcina de bucsau*, Editura Polirom, 2010

Adina Rosetti, *Deadline*, Editura Curtea Veche, 2011 |

Lectura: **Filip Florian**

Adina Rosetti s-a născut în 1979, la Brăila. A absolvit în 2001 o facultate economică la Universitatea Româno-Americană, apoi un curs postuniversitar de jurnalism la Universitatea din București. Din 2004 a început să scrie reportaje și articole la *Dilema Veche*, apoi la *Dilemateca*. A lucrat doi ani la *Time Out*, timp în care a bătut Bucureștiul în lung și-n lat. Din 2008, este redactor la revista *ELLE*. A primit premiul „Tânărul Jurnalist al Anului 2007” (secțiunea Cultură).

„Lumina aurie învăluia totul, făcând gunoiul revărsat din ghenă să sclipască, de parcă ar fi fost o comoară, era bine și cald, nu mai simțea că se scufundă într-un pământ întunecat care-l îngropa de viu, nici că valurile îl aruncă în largul mării involburate, ca pe o coajă de nucă, creuzetul din mintea lui începuse din nou să fiarbă, dar fierbea liniștit, și atunci Zaim a simțit, din nou, o ușurare uriașă la gândul că focul ăla n-o să se stingă niciodată.”

Adina Rosetti, *Deadline*, Editura Curtea Veche, 2011

Ciprian Măceșaru, *Superhero*, Editura Cartea Românească, 2012 |

Lectura: **Dan Lungu**

Ciprian Măceșaru s-a născut în 1976, la Câmpina. A debutat în anul 2007 cu volumele *Cântecul greierilor de sub calea ferată* (poeme) și *Dialoguri în oglindă* (interviuri), apărute la Editura Curtea Veche. În 2010 publică, la Editura Brumar, jurnalul cultural *Focul din tâmplă* și volumul *Poeme*, urmat, în 2011, de *Străzi interioare*. A publicat articole, interviuri, proză și poezie în diverse reviste literare. Este fondatorul și directorul revistei *Accent Cultural* din București.

„Mă strângea în brațe și mirosea ciudat, mă holbam la pereții pe care erau pictați cu trafaletul niște palmieri prăzuluii, oribili, totul era atât de absurd, tata râdea și mă sălta ca pe un sac de cartofi, maică-mea a apărut ciufulită, adormită, în cămașa de noapte roz, am privit-o cu disperare, încercând parcă să aflu dacă știa ceva, dacă fusese de acord. Nu mi-a zis nimic, a scos sticla cu apă din frigider, și-a umplut un pahar, l-a băut, și-a umplut încă unul, l-a băut și pe acesta. Auzeam apa gâlgâind prin gătlejul ei. Inima îmi zvâcnea puternic în tâmple. Tuf! Tuf!... Tuf! Tuf!”

Ciprian Măceșaru, *Superhero*, Editura Cartea Românească, 2012

Petre Barbu, *Blazare*, Editura Polirom, 2005 | Lectura: **Filip Florian**

Petre Barbu s-a născut în 1962, la Galați. Debutează editorial cu volumul de povestiri *Tricoul portocaliu fără număr de concurs*. Câștigă concursul de debut (la secțiunea roman) al Editurii Nemira cu *Dumnezeu binecuvântează America*, apărut în 1995. În 1998, îi apare romanul *Ultima tresărire a submarinului legionar*. Cunoscut și ca dramaturg, cu piese montate la București și Târgu Mureș, cu numeroase piese nominalizate sau premiate de UNITER. Din anul 1992, este redactor la revista *Capital*.

„- Tache! Tache! Băiatul meu!

Niciodată nu mă strigase mama așa: băiatul meu! Unde ești, mamă? Căzuse în genunchi, cu poalele pardesului ridicat. Își apăsa stomacul cu amândouă mâinile. Ce te doare, mamă? Durerea îi tăiase vocea. Am luat-o în brațe. Să alerg până la spital sau să ies în stradă și să opresc o mașină? Am așezat-o într-un cărucior, cu ceafa rezemată de mâner și cu picioarele întinse peste plasa de sârmă. Stai bine, mamă? Am împins căruciorul spre ușa Complexului, dar drumul mi-a fost blocat de patru hândrălai... Turbații! Unul dintre ei ținea în mână o rangă, ba nu!, o bătă de baseball.”

Petre Barbu, *Blazare*, Editura Polirom, 2005

Octavian Soviany, *Viața lui Kostas Venetis*, Editura Cartea Românească, 2011 | Lectura: **Dan Lungu**

Octavian Soviany s-a născut în anul 1954, la Brașov. A absolvit Facultatea de Filologie din Cluj și a făcut parte din redacția revistei *Echinocx*. Debutează în 1983 la Editura Dacia cu volumul de versuri *Ucenicia bătrânului alchimist*. A colaborat la principalele reviste din România cu poezie, proză și critică literară. Este membru al Uniunii Scriitorilor din România din 1995. A obținut trei premii ale Asociației Scriitorilor din București pentru poezie și critică (1994, 2001, 2008).

„Nu mă gândisem niciodată până atunci că povestea lui Kostas ar fi putut să fie o născocire. Și n-o pot crede nici astăzi, chiar dacă uneori mi se pare că descopăr multe nepotriviri între cele povestite de dânsul și cele pe care le-am aflat pe urmă din cărți. Adevărul este că nu știu nici acum, când mă apropiu de bătrânețe și port o rasă călugărească, cine a fost bărbatul acesta ciudat, care murea între brațele mele, încercând să-și ducă povestea până la capăt. Dar indiferent că a fost unul dintre sufletele blestimate, hărăzite să slujească răului, pentru a mărturisi despre bine, ori doar un simplu născocitor de istorii, nădăjduiesc că Dumnezeu i-a dat în sfârșit odihna și liniștea de care nu s-a bucurat niciodată în trecerea lui pe pământ. Ce s-ar fi ales oare de mine dacă nu l-aș fi întâlnit niciodată pe Kostas Venetis?”

Octavian Soviany, *Viața lui Kostas Venetis*, Editura Cartea Românească, 2011

Valonia-Bruxelles

Amélie Nothomb, *Uimire și cutremur*, Editura Polirom, 2002 |
Lectura: **Irina-Margareta Nistor**

Amélie Nothomb, scriitoare belgiană de expresie franceză, s-a născut în 1967 la Kobe (Japonia), unde tatăl ei, baronul Patrick Nothomb, a fost ambasadorul Belgiei. Se întoarce în Belgia la vârsta de 17 ani. Începând cu 1992, Amélie Nothomb publică în fiecare an un singur roman la editura Albin Michel (Franța). Câteodată autobiografice, câteodată ficțiune pură, romanele ei sunt pline de experiențe personale, dar care ar putea aparține oricui.

„Noțiunea de bani, la Yumimoto, depășea înțelegerea omenească. Începând de la o anumită acumulare de zerouri, unele păreau domeniul numerelor pentru a intra în cel al artei abstracte. Mă întrebam dacă exista în companie vreo ființă capabilă să se bucure de câștigarea a o sută de milioane de yeni sau să deplângă pierderea unei sume echivalente.”

Amélie Nothomb, *Uimire și cutremur*, traducere Dragoș Bobu, Editura Polirom, 2002

Lectura: Irina-Margareta Nistor, Maria Mățel-Boatcă, Andrei Lazăr, Adriana Copaciu
Introducere în literatura belgiană francofonă: Rodica Pop,
Profesor la Universitatea Babeș - Bolyai din Cluj-Napoca, Director
Centrul de studii de literatură belgiană de limba franceză

Chantal Deltenre, *Casa sufletului*, Editura Casa Cărții de Știință
(în curs de apariție) | Lectura: **Irina-Margareta Nistor**

Născută în 1956, **Chantal Deltenre** face carieră în mediul audiovizualului în Belgia, înainte de a se instala la Paris. Pasionată de călătorii (Asia, Egipt), începe să scrie la sfârșitul anilor 1990 încurajată de scriitorul Henry Bauchau. *Casa sufletului* face parte dintr-o trilogie alături de romanul *La Plus que mère* (Premiul Jean Muno, 2003 și Premiul Bibliotecilor din Hainaut, 2004) și *La Cérémonie des Poupeés*.

„În peisajul pașnic și aproape recules al acestui ostrov pierdut din mijlocul Snagovului, oroarea era dintr-odată palpabilă. Fusese acolo din toate timpurile: Snagovul nu încetase niciodată să vadă cum se perindă vampirii și vampirizații.”

Chantal Deltenre, *Casa sufletului*, traducere Maria Mățel-Boatcă, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj, colecția „belgica.ro”

Jacques De Decker, *Joc de interior și alte piese*, Editura Fides, 2003 | Lectura: **Irina-Margareta Nistor**

Jacques De Decker s-a născut la Bruxelles în 1945. După studii de filologie germanică la Universitatea liberă din Bruxelles, va intra devreme în lumea teatrului: fondează în 1963, împreună cu Albert-André Lheureux, *le Théâtre de l'Esprit Frappeur*. Scriitor, om de teatru și jurnalist critic, director al revistei *Marginales*, Jacques De Decker este Membru al Academiei Regale de Limbă și Literatură franceză din 1997.

„Bărbații sunt imposibili. Se foiesc, pufnesc, spun că vor să fie liberi, apoi se lipsesc de gagici cu apucături de gardieni. Care îi dresează.”
Jacques De Decker, *Joc de interior și alte piese*, *Fitness – comedie solo*, traducere Petruța Spănu, Editura Fides, colecția „Teatru”, 2003

Kristien Hemmereichs / Jean-Luc Outers, *Scrisori din țara șesurilor*, Editura Casa Cărții de Știință (în curs de apariție) |
Lectura: **Andrei Lazăr și Adriana Copaciu**

Jean-Luc Outers s-a născut în 1945 la Bruxelles. A publicat numeroase articole în reviste de cinematografie și literare, precum și în presa belgiană (*Le Soir*, *La Libre Belgique*, *Le Vif-L'Express*) și franceză (*Libération*). Considerat unul dintre cei mai marcanți scriitori ai generației sale, a scris mai multe romane, printre care *L'Ordre du jour*, *Corps de métier*, *Le Voyage de La Col* (Premiul Rossel al tinereții în 2008).

„M-am întrebat atunci dacă nu cumva există două Flandre: Flandra naționalistă, autonomistă și retrasă în sine, care se exprimă printr-o anumită politică pe care o auzim la radio-televiziune, și Flandra culturii, deschisă spre lume, în care trăiesc și creează [...] scriitori și artiști care știu ce înseamnă cultura: abolirea frontierelor, construindu-se poduri dintr-o parte în cealaltă.”

Kristien Hemmerechts / Jean-Luc Outers, *Scrisori din țara șesurilor*, traducere Aurora Băgiag, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj, colecția „belgica.ro”

Maurice Carême, *Cheița fermecată*, Editura Ion Creangă, 1979 |
Lectura: **Maria Mățel-Boatcă**

Jean Leburdu -
© Fondation Maurice Carême

Maurice Carême a fost un poet belgian francofon renumit pentru stilul său simplu și poeziile dedicate copiilor. Născut în 1899 în Brabantul valon, Maurice Carême a avut o copilărie fericită, care s-a reflectat în opera sa. Pasiunea pentru poezie va lua un loc tot mai important în viața sa, iar Carême va renunța la funcția de profesor și se dedică scrisului. Dragostea pentru copii este un registru esențial al operei sale. Dar este și un poet al grandorii și al mizeriei umane, recompensat cu numeroase premii literare.

„Cireșii-nșiră alfabetul
Pe tabla cerului cu-ncetul

– Bucoavne albe, fără grai,
Pe-albastrul firmament de mai.”

Maurice Carême, *Cheița fermecată*, ediție bilingvă, traducere Aurel Tita și Tudor Oprea, Editura Ion Creangă, 1979

Ștefan J. Fay, Marcel Moreau, *Epistolar*, Editura Casa Cărții de Știință, 2005 | Lectura: **Andrei Lazăr și Adriana Copaciu**

Ștefan J. Fay s-a născut în 1919, la Seuca, jud. Mureș și a murit în 2009, la Nisa, cu peste 30 de titluri publicate. Așa cum afirma Irina Petraș, „tot ce scrie Ștefan J. Fay este confesiune, document și, în sensul cel mai înalt al cuvântului, manifest”. Maurice Moreau s-a născut în 1933 în Provincia Hainaut din Belgia. În 1963, publică primul său roman, *Quintes*, salutat în mod special de Simone de Beauvoir. Urmează *Banniére de bave* (1965), *La terre infestée d'hommes* (1966) și *Le chant des paroxysmes* (1967). Pentru întreaga operă, primește în 2006 Premiul literaturii francofone Jean Arp.

„Legătura dintre noi, fără altă întâlnire decât cea a cuvintelor, fără altă strângere de mână decât cea inventată, ce n-aș da, oare, pentru a o avea împotriva morții?”

Ștefan J. Fay, Marcel Moreau, *Epistolar*, traducere Irina Petraș, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj, colecția „belgica.ro”, 2005

Marguerite Yourcenar, *Povestiri orientale*, Editura Humanitas, 2003 | Lectura: **Irina-Margareta Nistor**

© James O'Laure

Marguerite de Crayencour s-a născut la Bruxelles în 1903, într-o familie franco-belgiană. Tatăl, anticonformist până în măduva oaselor, îndrăgostit de călătorii, se ocupă de educația Margueritei. Tatăl și fiica aleg împreună pseudonimul celei ce avea să scrie *Memoriile lui Hadrian*: **Yourcenar**, anagrama numelui lor de familie. Cea care scrisese în tinerețe „Nu cred așa cum cred ei. Nu trăiesc așa cum trăiesc ei. Nu iubesc așa cum iubesc ei. Voi muri așa cum mor ei” se stinge din viață în 1987. Marguerite Yourcenar e prima femeie primită în Academia franceză.

„Doar în legendele țărilor pe jumătate barbare mai poți găsi făpturile bogate în lapte și în lacrimi a căror odraslă ai fi mândru să poți fi... Unde oare am auzit vorbindu-se de un poet care nu mai putea iubi nici o femeie pentru că, într-o altă viață, o întâlnește pe Antigona?”

Marguerite Yourcenar, „Laptele morții” în *Povestiri orientale*, traducere de Petru Creția, București, Editura Humanitas, 2003

Turcia

Ihsan Oktay Anar, *Atlasul continentelor încețoșate*, Editura Leda, 2009

Ihsan Oktay Anar, scriitor turc născut în anul 1960, a urmat cursuri de filozofie la Universitatea Mării Egee din İzmir, unde predă la ora actuală istoria filozofiei. A publicat până în prezent cinci romane, care se definesc printr-o remarcabilă unitate stilistică: *Atlasul continentelor încețoșate*, 1995; *Cartea mecanicii*, 1996, *Poveștile lui Efrasiyâb*, 1998, Amat, 2005, *Taciturnii*, 2007. Cărțile sale s-au bucurat de mare succes în Turcia, atingând statutul de bestseller și aducându-i scriitorului o mare popularitate. În anul 2009, Ihsan Oktay Anar a fost distins cu Premiul pentru Literatură Erdal Öz.

„Cărturarii, neștiutorii într-ale buchiilor și potlogarii, fețele preacinstite, pilangiii și poponarii au zvonit, dezvăluit, povestit și destăinuit că la 7079 de ani de la Facerea Lurnii, la 1681 de ani de la venirea lui Iisus Mesia și la 1092 de la împlinirea hegirei se afla pe lume un oraș faimos prin zarva sa, care se numea Konstantiniye.

Umbla vorba că vasele marinarilor genovezi care ajunseseră aici pentru prima oară fuseseră călăuzite de un pescăruș alb ce zbura în întuneric, numai că, după ce aceștia pusese piciorul pe uscat teferi și nevătămați, lifta pe nume Pundus, care le era cârmaci, iscodise și dibuise cuibul pescărușului, pe care-l socotea a fi Mesia, și cum, după credința lor, era legiuit să mănânci din carnea lui Iisus, îl fripese și se ospătase cu el.”

Ihsan Oktay Anar, *Atlasul continentelor încețoșate*, traducere Luminița Munteanu, Editura Leda, 2009

Secțiunea Orhan Pamuk

Orhan Pamuk s-a născut la Istanbul în 1952. Așa cum mărturisește în cartea sa autobiografică *Istanbul*, până la vârsta de 22 de ani s-a dedicat artelor plastice. După ce

a absolvit American Robert College din Istanbul, Orhan Pamuk a studiat 3 ani arhitectura la Universitatea Tehnică din Istanbul, după care a renunțat. A terminat Facultatea de jurnalistică din cadrul Universității din Istanbul. La vârsta de 23 de ani a decis să devină scriitor, izolându-se într-un apartament, unde s-a dedicat scrisului. Orhan Pamuk este câștigătorul Premiului Nobel pentru Literatură în anul 2006. Romanul *Mă numesc Roșu* a câștigat în anul 2003 IMPAC Dublin Literary Award. Opera sa a fost tradusă în mai mult de șazezci de limbi.

„Într-o zi am citit o carte și întreaga mea viață s-a schimbat, încă de pe când mă aflam pe la primele pagini am simțit atât de intens forța cărții, încât am avut impresia că trupul mi se desprindea și se îndepărta de masă, de scaunul pe care stăteam. Dar, deși socoteam că trupul meu se detașase și se îndepărtase de mine, părea că mă aflam, mai mult ca niciodată, cu întreaga mea existență și identitate, pe scaun, la masă, iar cartea își arăta înrâurirea nu numai asupra sufletului meu, ci asupra a tot ceea ce mă făcea să fiu eu însumi. Era o înrâurire atât de puternică, încât am avut impresia că lumina care se revărsa din paginile cărții îmi întuneca mintea și o făcea, totodată, să strălucească din răspuțeri.”

Orhan Pamuk, *Viața cea nouă*, traducere Luminița Munteanu, Editura Polirom, 2011

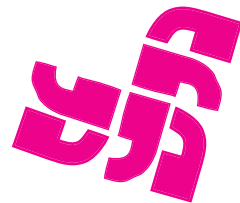
„Acest roșu este roșul lui Mirza Baba Imami, marele maestru din Tabriz, care i-a dus cu sine taina în mormânt. A colorat cu el marginea covorului, semnul de apartenență la secta „bonetelor roșii” de pe turbanul șahului safavid și – priviți această pagină! — pântecul unui leu, iar dincoace caftanul acestui flăcău frumos. Putem vedea cu ochiul liber, în lume, acest roșu cuceritor - pe care, afară de împrejurările în care le-a vărsat sângele, Dumnezeu nu li l-a arătat niciodată de-a dreptul robilor săi, ci l-a tăinuit în gângăniile rare, printre pietre, ca să ne trudim să-l aflăm, îl putem vedea, așadar, doar pe țesăturile meșteșugite de oameni și în picturile marilor maeștri, spuneam, după care adăugam: Slavă Celui care ne dezvăluie acum acest lucru!”

„La Herat și la Șiraz, faptul că maestrul miniaturist orbea în ultima parte a vieții din pricina muncii nemăsurate nu numai că era văzut ca un semn al măreției maestrului, ci și ridicat în slăvi, ca o dovadă a faptului că Dumnezeu îl răsplătea pe miniaturist pentru strădania și harul pe care le vădea. Din această pricină, îndoiala cu care erau priviți într-o vreme la Herat marii maeștri care, în ciuda vârstei înaintate, nu orbiseră încă, îi împingea pe foarte mulți dintre aceștia să caute orbirea la vremea bătrâneții.”

Orhan Pamuk, *Mă numesc Roșu*, traducere Luminița Munteanu, ediția a II-a, revăzută, Editura Polirom, 2011

„De când mă știu, iarna istanbuleză mi-a plăcut mai mult decât vara. Îmi place să contemplu amurgurile care coboară devreme, copacii golași care tremură scuturați de crivăț, oamenii îmbrăcați cu paltoane și sacouri negre care se întorc grăbiți acasă, străbătând ulițele pe jumătate cufundate în beznă, în zile în care toamna se împletește cu iarna. Zidurile blocurilor vechi, ale conacelor de lemn în ruină care au dobândit acea culoare specifică Istanbulului datorită delăsării, a vopselei scorjite îmi trezesc, la rândul lor, o tristețe și o poftă de a privi care îmi fac plăcere. Oamenii în alb-negru care revin zoriți acasă în serile de iarnă, după lăsarea întunericului, ce se petrece devreme, îmi dau sentimentul că împărtășesc ceva cu ei, că aparțin orașului.”

Orhan Pamuk, *Istanbul. Amintirile și orașul*, traducere Luminița Munteanu, Editura Polirom, 2011

Cea de-a VII-a ediție a **Salonului Internațional de Carte Bookfest** are loc în perioada 30 mai – 3 iunie 2012 la Complexul Expozițional Romexpo.

În acest an Bookfest va reuni într-un spațiu ce depășește 4 000 mp peste 150 de participanți: edituri, distribuitori de carte, tipografii, institute culturale și companii partenere.

În cele cinci zile ale Salonului, vizitatorii vor putea lua parte la peste 250 de evenimente: lansări și prezentări de carte, CD și audiobook, expoziții, sesiuni de autografe, mese rotunde, dezbateri la care participă personalități ale lumii literare și profesioniști din mediul artistic.

Respectând tradiția creată prin invitarea unei țări la fiecare ediție, Bookfest 2012 se bucură de participarea Franței ca oaspete de onoare. Cu această ocazie, Ambasada Franței și Institutul Francez aduc la București mai mulți scriitori emblematici pentru diversitatea scenei literare franceze. De la academicianul Dominique Fernandez (*Rapsodia română*) la Michel Houellebecq (Premiul Goncourt 2010), Nedim Gürsel, Sylvie Germain, Yasmina Khadra sau Yann Appery, prezența franceză la Bookfest este o invitație de mare valoare adresată publicului român. Totodată, Franța a răspuns prin alegerea României ca țară invitată la Salonul de Carte de la Paris din 2013.

În ultimii ani, Bookfest s-a impus drept un eveniment cultural major, o referință între manifestările dedicate cărții, promovând lectura și accesul consumatorilor de carte la produse de calitate.

Salonul este organizat de Asociația Editorilor din România, care își propune în mod special să promoveze lectura de carte de calitate și scrisul, să ușureze accesul cititorilor la carte din punct de vedere material și informațional contribuind astfel la o liberă circulație a ideilor, precum și la integrarea culturii și limbii române în circuitul mondial de valori.

Bookfest este partener al rețelei EUNIC România în organizarea **Noptii Literaturii Europene** la București. Noaptea Literaturii Europene 2012 are loc la București în seara deschiderii Salonului Internațional de Carte Bookfest, pe 30 mai.

Noaptea Literaturii Europene la București
este găzduită de **Fundația Löwendal**,
Piața Gh. Cantacuzino, nr. 1, Sector 2, București

P-ța Lahovari

Enescu

Intrarea Armașului

Strada General Fremia Grigorescu

Strada Polonă

Parcul Ion Voicu
(Parcul Ioanid)

Fundația Löwendal

Strada Dumb

P-ța Gh. Cantacuzino

helet

Strada Cristofor Columb

Strada Jean-Louis Calderon

Gradina Icoanei

Strada Xenopol Alexandru

Strada Dionisie Lupu

Strada Icoanei

E60

Bulevardul Gen. G

DN1

DN1A

E60

Strada D. Ionescu

Strada G

Inapoi

EUNIC
IN ROMANIA

